

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ

ΣΠΥΡ. Γ. ΑΡΣΕΝΗ

Ράπτον

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 27^{ην} ΜΑΪΟΥ 1907

Ἐνώπιον πλήθους ἐργατῶν

ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐν Περατέσις

ΛΑΤΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΥ

Η «ΙΣΟΤΗΣ»

Ὡς τῇ αἰτήσῃ δημοσιεύεται.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

Τύπος ἡ «Θέρος» Θ. Μάντζου

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

1907.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Γ. ΑΡΣΕΝΗ

Ράπτου

Περὶ τῶν φυσικῶν καὶ Ἀπαρχοράπτων
Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου,
περὶ Συνενώσεως καὶ Ἀλληλεγγύης
τῶν Ἑργατικῶν τάξεων καὶ
περὶ τῆς χρήσεως τῆς ψήφου.

Ἀ δ ε λ φ ο ι.

Μεγίστη χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ὑπερπληροῦν τὰ στή-
θη μου καὶ τὴν ψυχὴν μου. Εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐκφράσω
ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αἰσθάνομαι τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐάν
μοὶ ἐδώριζον τὴν κέτμον ὅλον ἀμφιβάλλω ἐάν θὰ ἔδυνά-
μην νὰ χορτασθῶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μουσικῆς χαρᾶς ὅτις
μοὶ προξένησεν ἡ μεγάλη σας προθυμία καὶ ὁ ἐνθουσι-
ασμὸς μετ' οὗ προσέρχεσθε ἐν τῷ Αἰῶνι τούτῳ Ἀ-
ναγνωστηρίῳ, ὅπως διδάχθητε παρ' αἰουδήποτε ἐξ ἡμῶν
ἀπὸ τῆς ἑώρας ταύτης ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παρέλειψαν καὶ
παράλείπουσι νὰ σᾶς διδάσκωσιν ἐκεῖνοι διὰ τοὺς ὁποίους
σεῖς ἐργαζόμενοι πληρῶνετε φόρους ἐπὶ φόρων ὅπως δια-
τηρῶνται τὰ Σχολεῖα, τὰ Πανεπιστήμια, αἱ Ἀκαδη-
μίαι, ὅπως ἀνείξωσιν τοὺς τυφλοὺς ἐρθελαμούς των καὶ
μορφώσωσιν τὰς μεμαλακυσμένας ἐκ τῆς νωθρίας κερα-
λάς των καὶ ἀντὶ λέγω νὰ προσέρχωνται οὗτοι καὶ διδά-
σκωσι τοὺς Ἑργάτας ὡς εἶναι ὑποχρεωμένοι τούναντίον
κρατοῦσιν ὅλην τὴν σοφίαν δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ
μάλιστα δύναμαι νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι περιπαίζουσιν αὐτοὺς

ΙΛΑΚΩΒΑΤΕΡΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΕ Τὸ σᾶς καὶ με τὸ σεῖς ὡς
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΘΥΡΙΟΥ

ἐμαθον οἱ ἔκφυλοι οὗτοι. Εἶναι ἀπερίγραπτος τῷ ὄντι ἡ χαρά μου διότι πολὺ ταχέως ἀντελήφθητε ὅτι τὸ Δαὶμόν μας Ἀναγνωστήριον τὰς βάσεις τοῦ ὁποίου ἔθεσεν ὁ νῦν τῶν Τεμπῶν μάρτυς Μαρῖνος Ἀντύπας, εἶναι τὸ μόνον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου μίαν ἡμέραν καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀπαλλαγῶσιν αἱ Γεωργικαὶ καὶ Ἑργατικαὶ τάξεις ἀπὸ τὸν βόρβορον τῆς Πενίας καὶ Ἀμαθείας εἰς ὃν εἶναι βουτιγμένοι αὐταὶ μέχρι λαιμοῦ, ἕνεκεν τῆς ἀπρονοησίας τῶν ἀρχόντων καὶ ἰσχυρῶν ἀπὸ τὰ μόνον αἰτία ἅτινα παρακινῶσι τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐγκληματῇ.

Εἰς τὴν παρελθούσαν διάλεξίν μας ἀνεπτύξαμεν μετ' ἀκριβείας πῶς εἶναι τὰ φυσικὰ καὶ ἀπαράγραπτα δι-
καιώματα τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὅποια ἀφ' ἧς στιγμῆς πέστη ἐκ τῆς κοιλίας τῆς Μητρός του, οἰσοῦν ποτε καὶ ἂν εἶναι οὗτος εἴτε πλούσιος εἴτε πτωχός, δικαιοῦται λέγω, νὰ τὰ λαμβάνῃ παρ' ἐκείνων, οἵτινες ἀνέλαβον νὰ ἐκπληρώσωσιν τὰ καθήκοντά των πρὸς τοὺς ὁμοίους των, ἀφ' οὗ προηγούμενος οὗτοι ἔλαβον τὰ δικαιώματά των μετὰ πολλῶν περισευμάτων.

Ἐπειδὴ ὅμως παρατηρῶ ὅτι πολλοὶ ἐξ ὑμῶν δὲν εἶχον παρευρεθῇ εἰς τὴν προηγούμενην διάλεξιν κατὰ τὴν ἡμέραν δηλ. τῶν ἐγκαινίων καθ' ἣν ἀνεπτύξαμεν περὶ τῶν φυσικῶν καὶ Ἀπαράγραπτων Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὅπως λάβωσιν γινώσκιν μετ' ἀκριβείας τῶν ὑψηλῶν τούτων ζητημάτων, θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε ὅπως ἐπαναλάβωμεν τινὰ ἐκ τοῦ θέματος τούτου καὶ ὅσον εἶναι ἐν ἐκ τῶν σοβαρωτέρων θεμάτων, τοῦτέστιν τὸ θεμέλιον τῶν διαλέξεών μας καὶ ἀκολουθῶς θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς ἐμιλίας μας, ἥτοι περὶ Συνενώσεως καὶ Ἀλληλεγγύης τῶν Ἑργατικῶν τάξεων. Θὰ σὰς παρακαλέσω δὲ νὰ με ἀκολουθήσῃτε εἰς τὰς σκέψεις μου μετὰ προσοχῆς.

Ὁ Θεὸς κύριοι, δλοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς βλέπομεν πάντες, τοὺς ῥίπτει γυμνοὺς.

Μή τις εἰδεκεν εἰς ἡμῶν ποτὲ ἄλλοι μὲν νὰ γεννηθῶσιν ἑκατομυριοῦχοι καὶ ἄλλοι πτωχοὶ καὶ δυστυχεῖς; ἄλλοι μὲ ἄφρονα ἐνδύματα καὶ ἄλλοι μὲ ἄφρονον γόμνειαν καὶ ἐσπολιά; ἄλλοι μὲ εἰκασί καὶ τριάντα Μεγάρα καὶ ἄλλοι χωρὶς Καλύβην; ἄλλοι ἐπιστήμονες καὶ ἄλλοι χαμάλιδες; ἄλλοι νὰ κατίζωσιν ἀπεράντους γαίας καὶ ἄλλοι νὰ μὴν ἔχωσιν οὐδεμιᾶς σπιθυμῆς γῆν διὰ νὰ ΤΑΦΩΣΙΝ; ἄλλοι μὲ τίτλους καὶ Κοιτίλκια καὶ ἄλλοι μικροὶ καὶ ταπεινοί; Νομίζω, ὅχι.

Διηλαθὴ δὲν εἶδει ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ὅταν τοὺς πέλλῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἰδιαιτέρως εἰς ἕκαστον οὔτε πλοῦτον οὔτε πένιαν, οὔτε ἄφρονα φραγῆτά, οὔτε ἄφρονον πεῖναν, οὔτε δωρίζει ἐκτάρια ἀπεράντων γαιῶν οὔτε μίαν καὶ μόνην σπιθαμὴν γῆς, οὔτε μέγαρα οὔτε καλύβας, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἔχωσι παράπονα εἰς τὸν Θεόν, ὅτι εἰς ἄλλους χαρίζει πολλὰ καὶ εἰς ἄλλους, ὀλίγα εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ θὰ σὰς ῥίπτω ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν ἐθνηθρογγῇ, γυμνοὺς καὶ διὰ νὰ ἀπολαύσῃτε πᾶν ὅτι σὰς χρησιμεύει διὰ τὴν ζωὴν σας, σὰς δίδω τὴν γῆν νὰ καλλιεργῇτε ταύτην καὶ ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου σας νὰ ἀπολαμβάνητε τὸν ἄρτον σας· καὶ ὁ μὴ ἐργαζόμενος μὴδὲ ἐθιέτω, συναπλήρωσεν, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ἀλλὰ δὲν μοὶ λέγετε, σὰς παρακαλῶ, τοιοῦτοτρόπως πρᾶττουσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι ὡς εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου των ἀπολαμβάνουσιν τὸν ἄρτον των ἢ αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν ἐξ ἀπλωμένης τὰς ἀρίδας των εἰς χρυσοῦφάντους Πολιτρόνας καὶ κατοικοῦσιν εἰς δυσθεώρητα μαρμάρια Παλάτια βουτιγμένοι μετὰ εἰς τοὺς ἀδάμαστας μὲ ἐντροφὰς καὶ ἀπολαύσεις πάντων τῶν ἀγαθῶν, δὲν ἐργάζον-

ΙΑΚΩΒΑΚΕΦΕΡΟΣ Ἰηριαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται ΔΗΜΟΦΙΛΑ ΚΑΙ ΤΡΕΦΗ ΤΑΚΛΑΝΟΜΕΝΑΣ τὸ ἡμερονύκτιον, προφοῦσαι ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

τῆς πείνης; πῶς συμβαίνει τὸ τοιοῦτον οἱ μὲν ἐργαζόμενοι νὰ πεινώσιν οἱ δὲ τεμπέληδες νὰ ἀπολαμβάνωσιν;

Θὰ μοι ἐπιτρέψῃτε κύριοι, ἐπὶ τῆς σκέψεως ταύτης νὰ σᾶς εἰπω ὅτι ἡ ὁ Θεὸς δὲν ἐγνώριζε τί ἔλεγε ἡ ἀπὸ τοῦ μεγάλου λάκκου κρύπτουσι μὲς ἑστὴν φάβα οἱ μεγάλοι αὗτοι Τεμπέληδες οἱ καλούμενοι Πλουτοκράται. Καὶ βεβαίως κύριοι ἐπὶ τῶν λέξεων τούτων διὰ τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς συνεβούλευσε τὰ πλάσματά του, ὅτι ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου των νὰ ἀπολαμβάνωσιν τὸν ἄρτον των, δὲν δύναται οὐδεὶς νὰ συζητήσῃ καὶ εὖρη εἰς αὐτὰς ἀποικίαν ἀτίλειαν, διότι ἀπ' οὗ ὁ Θεὸς εἶνε τέλειος πῶς εἶναι δυνατόν οἱ λόγοι του καὶ τὰ ἔργα του νὰ εἶναι ἀτελής;

Νομίζω ὅτι, ὅστις ἐξ ἡμῶν φαντασθῇ ὅτι δύναται νὰ διαρρώσῃ τὸν Θεόν, ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ εἶνε ἀλαζών καὶ ἀκαταλόγιστος. Ἐπομένως ἐκ τοῦ συμπεράσματος τούτου, δυνάμεθα νὰ πειθώμεν ὅτι, ὁ Θεὸς συνιστῶν εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ ἰδρώτος μας νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὸν ἄρτον μας, εἶνε ἀλάθητος καὶ δικαίος ἡ κρίσις αὐτοῦ.

Ἀρῶ λοιπὸν εἰμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀλύτωτος καὶ ὅτι ἡ κρίσις αὐτοῦ εἶναι ὀρθή καὶ δικαία, δηλ. ὅτι ὁρεῖται ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νὰ ἀπολαμβάνῃ ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου του τὸν ἄρτον του, διατὶ πραγματικῶς ἐν ᾧ οἱ ἐργάται καὶ γεωργοὶ χύνουσιν ποταμούς ἰδρώτος ἐκ τῆς ἐπιπόνου ἐργασίας παράγοντες ὅλα τὰ πλούτη καὶ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, δὲν δύναται νὰ ζήτουν οὔτε τὴν οἰκονομίαν τους οὔτε πολλάκις καὶ τὴν ἑαυτῶν τους ἐπαίριον τῶν τόπων μόχθων, ἀλλὰ μόλις καὶ τρώγουσιν ὀλίγον ἄρτον βρεγμένον μὲ μαῦρα δάκρυα καὶ ἀναστεννυμένοι διὰ νὰ ἀπορῶνται τὴν θάνατον, καὶ αὗτοι οἱ ὅποιοι δὲν ἐργάζονται καὶ ὀλοκλήρως καταβροχθίζουσιν ὅλα τὰ ἀγαθὰ; Ἐδῶ κύριοι ἐπύρχει τὸ μεγάλο τῆς ἀνθρωπότητος πρόβλημα, τοῦ ὁποίου πολλοὶ ἐκ τῶν φιλοσόφων ἠδυνήθησαν ὡς ὁ Πλάτων, ὁ Σωκράτης

καὶ ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς καὶ τότε ἄλλοι μεταγενέστεροι, ἠδυνήθησαν, λέγω, νὰ εὕρωσι τὸν τρόπον τῆς λύσεως, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ ξετυλίξωσιν αὐτὸν τὸν φθερὸν κόμβον ὁ ὁποῖος ἐνώνει τὰς δύο αὐτὰς τάξεις τῶν ἀνθρώπων δηλ. τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν κηφήνων διότι ὁ Λαὸς δὲν παρέσχεν αὐτοῖς συνδρομήν. Ἐβίβαζαν καὶ ἐρώνησαν πρὸς αὐτὸν ὅπως σπεύτῃ πρὸς βοήθειαν καὶ ἀποτελοῦντες οὕτω μίαν μεγάλην δύναμιν ὅλοι μαζὺ, λύσωσιν αὐτὸν τὸν Γόρδιον δεσμόν, ὁ ὁποῖος ἔνωσε τὰς δύο αὐτὰς τάξεις τῶν ἀνθρώπων ὑπ' αὐτὰς τὰς ἀπειρίας συνθήκας αἰτίνας ματτιζοῦσι τὰς ἐργατικὰς τάξεις καὶ εὐφραίνουσι τοὺς πλουτοκράτορας καὶ αἱ ὅποιαι συνθήκαι ἐδημιουργήθησαν ὑπ' αὐτῶν τῶν μεγάλων τυράννων, πλουτοκρατῶν καὶ αὐτοκρατόρων, ἐξακολουθούντων καὶ μέχρι σήμερον τὸ φθερὸν τοῦτο ματτιζόν κατὰ τῶν ἐργατῶν.

Καὶ ἀντὶ νὰ λάβωσι βοήθειαν παρ' ἐκείνων ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἠγωνίζοντο ὅπως τοὺς ἀπαλλάξωσιν ἐκ τῆς τριαύτης πίστεως, τὸνναντίον εἰς μὲν τὴν Σωκράτην ὡς ἀμειβὴν προτέρεον καὶ ἐπὶ τὸ κόνειον λέγοντες ὅτι οὗτος εἶναι τρελλός, ἐν ᾧ ἂν μετενόει ὡς τοῦ ἔλεγον οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἡλικίας τοῦ διδασκάλου, θὰ ἐπώζετο. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχη πεποθήσῃ εἰς τὰς σκέψεις καὶ διδασκαλίας του, ἀποφατίζει καὶ βοᾷ μετ' εὐχαριστήτως πλήρες τὸ ποτήριον τοῦ δηλητηρίου καὶ ἐν ᾧ μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ μεταβῇ εἰς τὰς μακαρίους μὲν ἀνθρώπους νὰ λείπῃ πρὸς αὐτοὺς: « ἐργάζεσθε ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τῆς προσόδου καὶ ἀφαιρέσατε πάντα τὰ προσκόμματα τὰ ὅποια συνάγῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν ἡθικὴν αὐτοῦ ἀναγέννησιν, μὴ δίδων τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν ἂν μετ' ὀλίγον θὰ παρεδίδοι τὸ πνεῦμα ».

Ὁ δὲ Θεάνθρωπος Χριστὸς ἐν ᾧ καθέβαλε ὅλας τὰς ἀνθρώπινους ἀνάγκαις, ἐπέτλη ἀδύνατον νὰ πεί-

ση τὴν ἀνθρωπότητα νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸ Θεῖον αὐ-
τοῦ Ἔργον καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐδόθη πρὸς αὐτὸν χεῖρ βοη-
θείας, ἀλλ' ἀπεναντίας προδοθεὶς καὶ ἀπαρηγυθεὶς αὐτὸς
καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἀκόμη τῶν πιστοτέρων μαθητῶν του, ἀ-
παρσίσκει νὰ δοκιμάσῃ ὁλόκληρον τὸ μαρτυρολόγιον τῆς
Σταυρώσεως, διὰ νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ὅσα ἐδίδαξε καὶ ὅσα
ἀνέπτυξεν πρὸς αὐτοὺς ἦσαν ἀληθῆ. Καὶ ἐν ᾧ ἐσταυ-
ροῦτο ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐνεπύετο μὲ τὸ
στόμα τοῦ ἀθώου καὶ δικαίου ἐργάτου καὶ ἐπιστίζοντα
τὰ γλυκύτατα χεῖλη του μὲ ὄξος καὶ χολήν, καὶ ἐτίθε-
το ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὁ ἀκάνθινος στέφανος πρὸς
περιπαιγμὸν, ἐρώνει πρὸς τὸν πατέρα του. «**ΠΑΤΕΡ**
ΛΦΕΣ ΑΥΤΟΙΣ ΟΥ ΓΑΡ ΟΙΔΑΣΙ ΤΙ ΠΟΙ-
ΟΥΣΙ». Τόσην ἀγάπην καὶ τόσην λατρείαν ἔτρεφεν ὁ
μέγας τῆς ἀνθρωπότητος Διδάσκαλος πρὸς τὸν δεινοπα-
θοῦντα Ἐργατικὸν Λαόν, διότι ἐγνώριζε εἰς ποίαν πλά-
νην εἶχον ὑποπέσει παρά τῶν ἀρχόντων καὶ πλουτο-
κρατῶν ἀρ' ἐνὸς καὶ τὴν μεγάλην τους ἀλυστήτητα, ἀρ' ἐ-
τέρου δ' ἐκείνα τὰ ὅποια συνέβαινον πρὸς αὐτὸν τὴν δυ-
στυχίαν. Καὶ ἄλλοι σοφοὶ ὁμοίαν ἔλαβον τύχην ἐργαζό-
μενοι ὑπὲρ τῆς ὑψίστης τῶν ἰδεῶν ὑπὲρ τῆς ἀπελευ-
θερώσεως τῶν μικρῶν καὶ ταπεινῶν. Καὶ τελευτηῶν
ἐν Ἑλλάδι ὁ ἀδόμηκτος ἐκείνος ἥρωας ἐπὶ τοῦ Θεῖου αὐ-
τοῦ σκοποῦ, Μιρῆνος Ἀντίπας ἐν τῇ νεαρχῇ αὐτοῦ ἡ-
λικίᾳ, ποτίζει διὰ τοῦ πολυτέμου τοῦ αἵματος τὸ Λόν-
δρον τῆς ἐλευθερίας ἵνα φυτρώσωσιν νέοι βλαστοί, διὰ
τὴν ἀνθρωπότητα καὶ προστατευθῶσιν τὰ ὄργανά καὶ πε-
ριρρονημένα παιδάκια τῶν δυστυχῶν Ἐργατῶν καὶ κλεί-
ουσι διὰ πινυτὸς τὰ μελῆρά του χεῖλη του σπραγγιζόμενα
μὲ τὰς τρεῖς μεγάλας καὶ φωτεινὰς λέξεις, **ΕΛΕΥ-**
ΘΕΡΙΑ, ΙΣΟΤΗΣ, ΑΙΓΕΛΟΦΟΡΙΑ.

Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν κύριοι ἐν τῇ σημερινῇ κατεστῶ-
τι, δὲν ἀπολαμβάνουσιν ἰσὺν δικαιωμάτων καὶ δὲν ἀ-
ποδίδουσι ἵσα καθήκοντα, ἀλλ' ἄλλοι μὲν λαμβάνου-

σιν ἔλα τὰ δικαιώματά τους χωρὶς νὰ ἐκπληρώσιν ὥς
εἶνε ὑποχρεωμένοι, καθήκοντα, καὶ αὐτοὶ οἱ ὅποιοι δὲν
λαμβάνουσιν δικαιώματα αὐτοὶ ἀκριβῶς ἀποδίδουσιν εἰς
τὴν Κοινωνίαν ἔλα τὰ μέσα τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἀπο-
λαύσεων. Διὰ τοῦτο κύριοι ὑπάρχουσιν πλούσιοι καὶ
πτωχοί. Διότι οἱ μὲν πλούσιοι ἔχοντες πονηροτέραν τῆς
τῶν Λαυμόνων διανοίαν, ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τοῦς πτωχοὺς
Ἐργάτας τὰ δικαιώματα ἅτινα καθιστῶσιν τοὺτους
εὐτυχεῖς· ἐπομένως καλίσταται ἀδύνατον εἰς τὸν Ἐρ-
γατικὸν Λαόν ἐρ' ὅσον ὑφίσταται τὸ ἀπαίσιον σημερι-
νὸν κατεστῶς, νὰ ἀναπνεύτῃ τὴν αὔραν τῆς ἐλευθερίας
καὶ ἀνεξαρτησίας.

Καὶ ὁ μέγας φιλόσοφος Τολτῆκ τῆς Ρωστίας φωνά-
ζει σεντοριῶς πρὸς τοὺς ἀπαίσιους τυράννους καὶ πλου-
τοκρατίας ὁλοκληροῦ τοῦ κόσμου. «**Ἡ γῆ δὲν πρέπει νὰ**
ἀνῆκει εἰς σὰς τοὺς μεγάλους κλέπτας καὶ ἀπαιτιῶνας,
ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀνῆκῃ εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι τὴν καλ-
λιεργῶσι· διότι δὲν μᾶς τὴν ἐφέρατε ἀπὸ κανένα ἄλλον
πλανήτην διὰ νὰ σὰς τὴν καλλιεργῶσιν καὶ σὰς νὰ ἀ-
ποθηκεύητε ἑκατομμύρια ἐπὶ ἑκατομμυρίων ἐκ τῶν καρ-
πῶν τῆς ἐργασίας τοῦ γεωργοῦ καὶ οἱ καλλιεργῆται νὰ
ψωφῶσιν τῆς πείνης, αἱ δὲ θυγατέρες των νὰ γίνωνται
ὑπηρέτριαι εἰς σὰς καὶ πολλάκις ἀρ' οὐ κορέσητε τὴν
κτηνώδη ἐπιθυμίαν σας ἐπ' αὐτῶν κατόπιν νὰ τὰς διευ-
θύνητε εἰς τὰ παροστᾶτια· καὶ ἂν θέλετε νὰ ἔχητε ἀπε-
ράντους γαῖας πρὸς ἀπολαβὴν ἑκατομμυρίων κοπιᾶντε
νὰ τὰς καλλιεργήτητε μόνον σας καὶ ὄχι νὰ θέλετε νὰ
ἔχητε αἰωνίως τοὺς ἐργάτας βουτιγμένους μέσα στὴν
ἀμάθειαν καὶ τὴν δυστυχίαν διὰ νὰ τοὺς μεταχειρίζη-
σθε ὥς νευρότπαττα ἐργαζομένους διὰ σὰς τοὺς κηφή-
νας καὶ ἄρπαγας ».

Αὐτὰ κύριοι φωνάζει πρὸς τοὺς λαοὺς ὁ φιλόσοφος
ΙΑΚΩΒΑΤΙΟΥ τῆς Ρωσσίας καὶ ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

λα αὐτὰ εἶναι ἀνοητίαι καὶ παρολογίσματα τοῦ Ἀρτένη.

Καὶ τώρα θὰ μοὶ εἴπητε πολὺ καλὰ μᾶς τὰ λέγετε καὶ εἶναι ὅλα ἀληθῆ διότι ἐπύρχεται καὶ εἰς ἡμᾶς ὡς ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων ἢ ἐξῆς σκέψης. Περνοῦμεν καλὰ ἢ κακὰ καθὼς εὐρισκόμεθα μὲ αὐτὰς τὰς ἀπεισίας συνθήκας ὑφ' αἷς ζῶμεν; Ἐὰν μὲν περνοῦμεν καλὰ καὶ εὖμεθα εὐχαριστημένοι ὥς καθίσταμεν εἰς τὰ αὐτὰ μᾶς, ἐὰν δὲ διερχώμεθα βίον μὲ στερήσεις καὶ δυστυχίας, ὥς ἐξετάσωμεν πόθεν προέρχεται αὐτὸ τὸ μεγάλο κακὸν, τὸ ὅπερ μᾶς ἐπέβληθη, νὰ κρατῶμεν ἐπὶ τῆς φράσεως μᾶς μέχρι θανάτου αὐτὴν τὴν τυραννίαν καὶ ταπεινώσιν. Καὶ βεβαίως κύριοι διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ σκέψις αὕτη δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη οὐδεμιᾶς μεγάλης φιλοσοφίας, νὰ ἴδῃ τις ἂν περνᾷ καλὰ ἢ κακὰ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ φροντίτῃ πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς του, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος εἶναι νὰ εὕρεθῃ ἡ αἰτία δι' ἣν ἀναγκάζονται οἱ ἐργάται νὰ βατανίζωνται αἰωνίως ὑπὸ τῆς πενίας καὶ ἀμαθείας. Ἡ αἰτία λοιπὸν κύριοι ἀνεκαλύθη ὑπὸ τῶν διακρίων σοφῶν οὗς προείπομεν ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τοῦ Θεοπλάκου ΧΡΙΣΤΟΥ. Δὲν ἠδύνατο ποτὲ ἡ αἰτία αὕτη νὰ ἀνακαλυφθῇ ὑπὸ τοῦ Λαοῦ διότι ἂν οὐ οἱ ἄρχοντες καὶ πλουτοκράται προπαθοῦσι νὰ ἔχωσι τοὺς Λαοὺς πάντοτε βουτηγμένους μέσα εἰς τὸ σκοτάδι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνεκαλύψωσι μόνοι των τὴν αἰτίαν τῆς δυστυχίας των; Καὶ ἐν ᾧ ἐπαρουσιάσθησαν τότε σοφοὶ καὶ τότε μεγάλοι νόες εἰς τὴν ἀνθρωπότητα διὰ νὰ διδάξωσιν αὐτὴν καὶ ὑποδείξωσι τρόπον τινὰ εἰς τοὺς πύχοντας τὴν αἰτίαν τῆς δυστυχίας των, δὲν εἰσηκούθησαν δυστυχῶς καθ' ὁλοκληρίαν, διὰ τὸν λόγον ὅτι, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη προδίδοντες οἱ χρυσοφόροι ἄρχοντες ὅτι μέλλει νὰ καταττραφῇ τὸ βέλτοστον ἔργον τους, δίδωσιν καὶ διαδίδωσιν καταδολογίαν πρὸς τὸν Λαὸν διαφόρους ψευδολογίας, λέγοντες. «Μὴν ἀκούετε τί σὰς λέγει

γὰρ ὁ φιλόσοφος Σωκράτης διότι εἶνε πρὸς καὶ ἡμᾶς ἤτησεν ἀπέναντι τοῦ νόμου, δι' ὅσα εἰδὼς πρὸς ἡμᾶς συνεπῶς πρέπει νὰ πῇ τὰ κώμειον. Μὴν ἀκούετε τί σὰς λέγει ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ διότι εἶνε ΕΠΙΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ, καὶ ζητεῖ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστῶτος καὶ σύμφωνα μὲ τὸν νόμον πρέπει νὰ τὸν καταδικάσωμεν εἰς θάνατον. Μὴν ἀκούετε τί σὰς λέγουσιν τότε σοφοὶ τοῦ κόσμου διότι εἶναι ἀκαταλόγιστοι. Μὴν ἀκούετε τί σὰς λέγει ὁ Μαρτῖνος Ἀντύπας, διότι εἶναι φρενοβλαβὴς καὶ γυρεύει νὰ τὰ μοιράσωμεν. . . . .

Ὡ! εἰς πότῃν νάρκην καὶ ἀνικηθίαν εὐρίσκεται ὁ ταλαίπωρος ἐργατικὸς Λαὸς! Μὰ ὥς ὑποθέσωμεν κύριοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐξήτει πράγματι νὰ τὰ μοιράσωμεν, καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔθετον τὰς περιουσίας των κατὰ πρὸς ἴσην διανομὴν ὅπερ ἀδύνατον νὰ συμβῇ καθ' ὅσον, τὸν ἐργάτην ὁ ὅποιος ἐργάσθῃ καὶ ἐπληρώσῃ τὸ πλοῦσι τὴν περιουσίαν τὸν παραλαμβάνει κατόπιν ἡ Πολιτεία καὶ τὸν φορτώνει μὲ ἓνα γκράν ἐρ' ὅπλου λόγχην ἐκτεθειμένον μέσα εἰς τοὺς ἀέρας καὶ τὰ κρῦα τῆς νυκτὸς καὶ τοῦ τὰ φυλάττει καλλίτερον ἢ ὅσον θὰ φυλάττῃ τὴν ζωὴν του. Ἀλλὰ ὥς ὑποθέσωμεν ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ γείνῃ τὸ τοιοῦτον; τί θὰ ἔχανε ἐκ τῆς τοιαύτης μοιρατικῆς ὁ Γεωργὸς καὶ ὁ Ἐργάτης; ἢ ἐφοβείτο μὴ τοῦ μοιράσουν τὸ μπαλῶμένο του βρακί καὶ τὸ τρίπιστον του σακροῦχι; νὰ τὸ φορέσουν οἱ ἄρχοντες καὶ ἐφώναζεν ὅτι ὁ Ἀντύπας ζητεῖ τὴν διανομὴν τοῦ πλούτου καὶ τὴν κατάργησιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἱερῶν διαδίδων ὅτι ὁ Ἀντύπας ἦτο λαοπλάνος; Βλέπετε λοιπὸν μὲ πότῃν

ΕΠΙΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Κι φθῆνες διὰ νὰ ἐξαπατῶσι τὸν λαὸν καὶ σχηματίζωσι βαθμῆδὲν τὰς κολοσιαίας περιουσίας, ἐν ᾧ ὁ ταλαίπωρος ἐρῶναζε πρὸς τὸν λαόν· ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκη νὰ μοιράσωμεν τὰς περιουσίας τῶν πλουσίων ἀλλ' ἀπεναντίας θέλομεν οἱ **ΠΛΟΥΣΙΟΙ** νὰ μὴ **ΜΟΙΡΑΖΟΥΝ** τὸν **ΚΟΠΟΝ** καὶ τὸν **ΙΔΡΩΤΑ** τοῦ δυστυχῶς Ἑργάτου καὶ ἀντὶ ἱερέων καὶ ἀρχιερέων λαιμάργων καὶ προληπτικῶν νὰ ἔχωμεν διδασκάλους τοιούτους ἵνα πλουτίζωσι τὴν διάνοιαν καὶ καλλιεργῶσι τὸ **ΑΙΣΘΗΜΑ**. Αὐτὰ, κύριοι, ἐρῶναζεν ὁ Ἀντύπας πρὸς τὸν λαόν, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούετο δυστυχῶς ὑπ' αὐτοῦ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Τώρα, βεβαίως ὑπάρχουσι, κύριοι, μερικαὶ περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ὀφείλουσιν οἱ ἐργάται καὶ ἰδίως οἱ χωρικοὶ, νὰ δίδωσιν μεγάλην προσοχὴν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι προσέρχονται διὰ νὰ διδάξωσιν αὐτοὺς καὶ ὑποδείξωσιν τὰ δίκαιά των, διότι πολὺ πιθανόν καὶ ἐγὼ τὴν στιγμὴν ταύτην καθ' ἣν σὰς λέγω τόσα καλὰ καὶ γλυκὰ λόγια ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, νὰ θέλω νὰ σὰς ἐξαπατήσω ἀποβλέπων εἰς τὸ ἀτομικόν μου συμφέρον καὶ ἰδοὺ τοῦ πραγματικῶς ὁ Λαὸς πίπτει ἀπὸ τὴν μίαν πλάνην εἰς τὴν ἄλλην· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑποπίπτῃ εἰς τοιαύτας πλάνας ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ ἐπισαμένως καὶ μετὰ προσοχῆς τὸ παρελθόν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὅς οἱ δῆποτε καὶ ἂν εἶναι οὗτος. Καὶ ἂν τὸ παρελθόν τοῦ πραγματικῶς μᾶς ἀπέδειξεν ὅτι πολλάκις ἔθεσεν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν τοῦ ἐνώπιον τῶν λογγῶν, συγκροτῶν συλλαλητηρίων ἐπὶ συλλαλητηρίων, προσερχόμενος εἰς τὰς Ἐπαναστάσεις ὅπως ὑπερασπισθῇ διὰ τοῦ αἵματός του τὴν Ἐλευ-

θερίαν τοῦ ὑποδούλου Ἑλλήνος καὶ καταδιωκόμενος ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη εἰς ἐξορίαν, φυλακίζόμενος ἐπανειλημμένως ὅπως ὑπερασπισθῇ τὰ δίκαια τοῦ ἐργάτου βεβήτως δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος μᾶς ἐμυλεῖ μετ' εἰλικρινείας καὶ ἀροσιώσεως· ἐὰν ὅμως δὲν μᾶς ἀπέδειξε τὸ παρελθόν του τίποτε ἀπὸ αὐτὰ, ἀλλ' ἀπεναντίας μᾶς ξεφυτρώνει σὰν βαρβάν ὑποσχόμενος ὅτι αὐτὸς θὰ μᾶς φέρῃ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος λέγω, ὠριμένως εἶναι ὑπόπτου προελεύσεως. Ἐν ᾧ διὰ τὸν Ἀντύπα δὲν ἔπρεπε νὰ σχηματίζωμεν τὴν ἰδέαν ὅτι ἦτο λαοπλάνος, διότι τὸ παρελθόν τοῦ μᾶς ἀπέδειξε καὶ φυλακίσεις καὶ ἐξορίας καὶ πληγὰς καὶ καταδιωγμούς καὶ τόσα ἄλλα, ἐπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ ἐξαπατηθῶμεν τότεν εὐκόλως διὰ τὸν Ἀντύπα, σὲ τότεν ὅμως νάρκη καὶ πλάνην εὐρίσκονται σήμερον αἱ ἐργατικαὶ καὶ ἰδίως αἱ γεωργικαὶ τάξεις, ὥστε μὴ δυνηθεῖται νὰ ἐνησθήσῃ τοὺς καταχθονίους τῶν ἀρχόντων σκοποὺς περὶ ἰρήνην καὶ ἐθεώρηται αὐτὸν Λαοπλάνον. Καὶ ἐρ' ὅταν οἱ ἄρχοντες ἤκουον λόγους παρὰ τοῦ Ἀντύπα, τὸν ἐπολέμουν ἐπίσης διὰ τοῦ λόγου μετὰ περισσῆς δυνάμεως. Ὅταν ὅμως ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔλεγεν ἤρχετε νὰ τὰ ἐφαρμόζῃ καὶ διὰ τῶν ἔργων, παρέχων πᾶσαν συνδρομὴν καὶ ὕλικὴν βοήθειαν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ μεγαλοδεδάτου Θεοῦ σου κ. Γεωργίου Σκιαδαρέση· αὐτὸς ἀνέλαβεν τὴν διαχείρησιν, πρὸς τοὺς πάσχοντας ἐργάτας, καὶ ἐπαιτητικῶς βελτιώων τὴν κατὰστασιν αὐτῶν, τότε συνώμοσαν καὶ συνεκρότησαν συμβούλιον ἐπὶ συμβουλίον ὥπως τὸν θανατώσωσι, ἵνα ἐξακρ-

γον της φαντασίας και ατιμώσεως το έργου
αυτοί οι άπαιται Δάμονες οι όποιοι προσπαθοσι δια
της Εκμεταλευσεως και Τεκνογλυφίας να βυζαινωσι ως
βδελαι το ΑΙΜΑ του δεινοπαθούντος χωρικού, διὰ να κα-
τεβάξωσι μούσκουλα και να κύνωσι χουδραίς κοιλιαίς.

Και τώρα δια να δυνθώμεν, κύριοι, να επέλθῃ εἰς
ἡμᾶς μια κάποια βελτίωσις εἰς τὰς δυστυχίας αὐτῆς
κατὰ καιρὸς μᾶς μαρτυροῦν, οὐρεῖομεν να ἐρασιμώτω-
με τὴν μεταξύ μας Συνέτασιν καὶ Ἀλληλεγγύην καὶ
ὅταν ἐνώσωμεν καὶ τὰς καρδίας μας καὶ τὰς ψυχὰς μας
ἀκόμη, μὴ ἀμφισβῆκατε ὅτι πολὺ ταχέως θὰ μᾶς ἐπι-
σκερθῇ ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀνακούρισις διότι ἡ ἀγάπη αὐ-
τῇ καὶ μὴν εἶναι ἱκανὴ να μᾶς φέρῃ τὴν εὐτυχίαν καὶ
τὸ μεῖζον εἰς τὰ μακαριὰ μας χεῖλη, καὶ ὅχι ὁ χω-
ριτισμὸς καὶ ὁ φθόνος διότι ἀκριβῶς αὐτὰς τὰς καπιτά-
σεις ἐνημευροῦσι μεταξύ μας αὐτοὶ οἱ κόλακες διὰ να
εὐρίσκωσι τὰς εὐκαιρίας πρὸς ἐξασκοῦσθαι τῆς ἐκμετα-
λευσεως, καὶ μᾶς θέτουσιν διὰ παντοίων ραδιούργων μέ-
σων εἰς ἀλληλοσφαγμάρα καὶ ἀλληλοσφαγῆν, τίς ἐξ
ἡμῶν να φανῇ, περισσότερον ὅτι ἐνδιαφέρεται δι' αὐτοὺς
καὶ τίς θὰ προτρέψῃ μεγαλειτέρως θυτίας πρὸς αὐτοὺς.
Φαντασθῆτε ἀνοησία τοῦ βασιλεύει μέσα εἰς τὰς κεφα-
λὰς μας.

Καὶ ἤδη, ὅτε πλησιάζουσιν ἡμέραι ἐκλογῶν τοὺς
βλέπετε να ἔρχονται ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου διὰ να
μᾶς γλυκοχαιρετῶσιν καὶ να χαϊδεύωσιν τὰς πλάταις
μας να μᾶς ἐρωτῶσι μὴν ἔχωμεν να μᾶς βαπτίσουν
καθὲν παιδάκι διὰ να γίνωμεν κυνιτάροι, να μᾶς προ-
σκαλοῦσιν ἰδιαιτέρως ὅθην ὅτι μᾶς ἀγαπᾶται διὰ να ἀ-

νακαλύψουσι μὲ τὰς ἐρωτήταις των μὲ ποῖον κόμμα εἶ-
νε ὁ συγγενὴς μας καὶ ὁ γείτονάς μας διὰ να ἐργασθῶ-
σιν καταλλήλως διὰ τὴν ἐκμετάλευσιν των συνειδήτε-
ών μας ἀντὶ ὀλίγων δραχμῶν. Καὶ ὅταν παρέλθωσιν αἱ
ἐκλογαὶ ἐλησμονήθησαν καὶ γλυκοχαιρετισμοὶ καὶ χαϊ-
δέματα καὶ κουμπιάρια καὶ μυστικά καὶ ὑποσχέσεις
καὶ ὅλα πηγαίνουν στὸ διάολο. Ἐν ᾧ κατ' ἐκείνας ἰδίως
τὰς ἡμέρας, δηλαδὴ των ἐκλογῶν, ἔχει δικαίωμα ὁ Λαὸς
να τοὺς εἴπῃ «Φύγετε ἀπὸ πλησίον μας ἐκμεταλευταὶ
των συνειδήτεών μας διότι ὅταν εἶχομεν τρεῖς καὶ τέσ-
σaras ἡμέρας να δοκιμάσωμεν τὸ ψωμί δὲν ἤλθετε να μᾶς
ἐπισκερθῆτε καὶ να μᾶς ἐρωτήτῃτε ἐὰν δύναμεθα να ὑ-
ποφέρωμεν ἄλλο τὴν πείνα ἡμεῖς καὶ τὰ δυστυχισμένα
τὰ παιδιά μας τὰ ὅποια ἔργιναν σὰν σκελετοὶ ὅταν ἤμε-
θα γυμνοὶ καὶ ξυπόλυτοι δὲν ἤλθετε να μᾶς συναντήτῃτε
καὶ να μᾶς εἴπητε «τὰς βλέπομεν γυμνοὺς καὶ ἀνυπόδητους
δυστυχεῖς λάβετε αὐτὰ καὶ πηγύνετε να καλύψῃτε ταῖς σάρ-
καις σας ἵνα μὴ μᾶς προκαλῆτε τὴν ἐντύπωσιν καὶ τὴν
ἀειδίαν» ὅταν ἦσαν τὰ παιδιά μας ἀθηνῆ καὶ αἱ γυ-
ναῖκες μας ἐβγάζαν ΑἶΜΑ ἀπὸ τοὺς ματτούς των ἀντὶ
γάλακτος διὰ να θρέψωσιν τὰ καυμένα τὰ παιδάκια των
διότι εἶχον πίντε ἡμέρας να δοκιμάσωσιν τιμάχιον ξηροῦ
ἄρτου, δὲν ἤλθετε να μᾶς κρούτῃτε τὴν θύραν καὶ να μᾶς
ἐρωτήτῃτε ἐὰν ἔχωμεν ἀνάγκην ἱατρικῆς περιήλψως,
διὰ να μᾶς σώτῃτε εἰς τὴν τελευταίαν μας ταύτην στιγμήν.
Ὑπάργετε λοιπὸν ἀσπλαγχνοὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτε-
ρον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις

ΙΑΚΩΒΟΥ ΒΑΤΕΙΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΝ ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΘΥΡΙΟΥ

χημά του ὅτι τοῦ ἐχάιδευσαν τὰς πλάτας καὶ τοῦ εἶπον «καλημέρα κουμπάρε»..

Ὁ Λαὸς ὀφείλει πλέον ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ βολιδοσκοπῇ μετὰ πρατοχῆς τοὺς διαφόρους ὑποψηφίους, εἴτε Βουλευταί, εἴτε Δήμαρχοι, εἴτε Ὑπαρχοί, εἴτε Σύμβουλοι εἶναι οὗτοι, καὶ νὰ ἐξετάζῃ ἐπιταμιεύους τὰ παρελθόν τους καὶ τὸν ἰδεωτικόν τους βίον καὶ ἂν μὲν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐρράνησαν πραγματικῶς εὐεργετικοὶ ποιοῦντες διὰ τὰς δυστυχίας τῶν Ἑργατικῶν τάξεων, βεβαίως οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι ἄξιοι μιᾶς αἰᾶς δὴποτε ἐξ αὐτῶν τῶν θέσεων, διότι ὁ Λαὸς πλέον θὰ ἔχη πεποθήτην ὅτι θὰ ἐργαθώσιν ὑπὲρ τῶν δικαιοματίων του. Ἐάν ὅμως ὅχι, ἀλλ' ἀποκινήσῃ τὰ παρελθόν τους μᾶς ἀπέδειξε βίον συμπερονοπολογικόν καὶ κατατρεπτικόν διὰ τὴν Λαὸν, τότε οἱ ὑποψήφιοι οὗτοι εἶναι ἄξιοι Περιφρονήσεως καὶ Στυγεραισμοῦ. Δὲν πρέπει πλέον ὁ Λαὸς νὰ προτέρηται εἰς τὰς κάλπας μὲ κλεισμένους τοὺς ὀφθαλμούς καὶ νὰ τρέμῃ ἐνώπιον ἑνὸς ὑποψηφίου διότι κατὰγεται ἀπὸ ὑψηλὴν οἰκογένειαν ἐξ αἵματος πολλοῦ καὶ δεῖται εἶναι βουτιγμένος μέσα εἰς τὸ χουαίον ἄλλος διότι εἶναι Δικηγόρος, ὁ ἄλλος διότι εἶναι μεγαλοκατηγορίας κτλ. αὐτοὺς τοὺς τίτλους καὶ τὰ ἀξιώματα ὁ Λαὸς πρέπει νὰ τὰ Περιφρονῇ καὶ νὰ τὰ Χλευάζῃ καὶ νὰ ρίπτῃ τὴν ψήφον του ἐκεῖ ποῦ τὴν ἐλπίει τὸ σπέρμα του καὶ τὸ γενικὸν συμφέρον τῆς Πατρίδος, ἄλλως τε πολὺ ταχίως ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς θὰ πείθῃ ἐνθὺς τῆς αἰῶνος, διότι ἤδη εὐρίσκεται εἰς τὴν χεῖρος αὐτῆς, καὶ τότε οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς τί μὴλλοιεν νὰ δι-

ἔλθοιμεν, ὁ Φρογμὸς καὶ ὁ Τριγμὸς τῶν ὀδόντων θὰ μᾶς ἐπισκερθῇ πρὶν νὰ εἰδῶμεν τὴν δευτέραν τοῦ Χριστοῦ μας παρουσίαν.

Τέλος διὰ νὰ μὴ σᾶς κουράσω ἀκόμη ἐπὶ πολὺ σᾶς συνιστῶ καὶ πάλιν ὅτι ἐφ' ὅσον αὐξάνομεν τὴν μεταξὺ μας ἀγάπην καὶ ἀλληλεβοσθίαν, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ αὐξάνῃ ἡ δύναμις μας καὶ διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης θὰ κατορθώσωμεν ν' ἀπαλλαγῶμεν μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν βόρβορον τῆς δυστυχίας ἧτις ἐπαπειλᾷ νὰ μᾶς καταποντίσῃ διὰ παντός.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ πηδάλιον τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς διευθύνῃ ἀτραλῶς εἰς τὴν λιμένα τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΙΣΟΤΗΤΟΣ καὶ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ, τὸ Λαϊκὸν μας «Ἀναγνωστήριον» τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ὑποστηρίξωμεν διὰ πάσης θυσίας, διότι τὰ θεμέλιά του εἶναι κτισμένα μὲ τὸ αἷμα τοῦ Μάρτυρος τοῦ Πουργοῦ Μαρίνου Ἀντόπα.

Πεισισμένος λοιπὸν ὅτι τὰ λόγια μου θὰ καρποφορῇσουν μέσα εἰς τὰς καρδίας Σας, τελειώνω τὸν Λόγον μου, ἀναρωνῶν μεθ' ὑμῶν. Ζήτωσαν αἱ Ἑργατικαὶ τάξεις, ζήτω τὸ Λαϊκὸν «Ἀναγνωστήριον».

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Π. Π. ΗΓΟΛΛΥΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α1.52.412.0028

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ